

Poliisin kehittämistoimet työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan ennalta ehkäisyyn ja torjuntaan

Terhi Kankaanranta, erikoistutkija Poliisiammattikorkeakoulu, FT, ekonomisti
Harmaan talouden torjunnan seminaari, Säätytalo 8.3.2023

Lähde: Polamkin viestinnän kuvapankki

Poliisin kehittämistoimia

- Työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan ennalta ehkäisy ja torjunta on aiheeltaan laaja ja lisäksi vaatii usean viranomaisen yhteistyötä
→ myös kehittämistoimia on tehtävä useasta eri näkökulmasta
- Seuraavassa esittelemieni hankkeiden toteuttamisesta on vastannut Poliisiammattikorkeakoulu, mutta ne on tehty laajassa yhteistyössä eri viranomaisten kanssa. Lisäksi meillä on ollut erittäin aktiivinen ja asiantunteva ohjausryhmä hankkeita tukemassa

Keskeisiä poimintoja
poliisin kehittämistoimista
työperäisen hyväksikäytön ja
ihmiskaupan ennalta
ehkäisyssä ja torjunnassa

Selvitys tietojenvaihdon ja analyysitoiminnan katvealueista työperäisen maahanmuuton valvonnan moniviranomaisyhteistyössä (1.1.2021-31.8.2021)

ONGELMA

Nykyinen lainsäädäntö näyttää hankkeen tulosten perusteella olevan laaja: viranomaisilla ei välttämättä ole tarkkaa käsitystä toistensa valtuuksista ja oikeuksista, jolloin tietoa ei välttämättä osata välittää oma-aloitteisesti, vaikka siihen olisi mahdollisuus lainsäädännön puitteissa

RATKAISU

Keskeisten valvontaviranomaisten ja muiden toimijoiden roolit maahanmuuton väärinkäytösten torjunnassa tulee tunnistaa ja kuvata niin, että viranomaisverkosto tietää ja tuntee toistensa toimivallan rajat ja mahdollisuudet

Selvitys tietojenvaihdon ja analyysitoiminnan katvealueista työperäisen maahanmuuton valvonnan moniviranomaisyhteistyössä (1.1.2021-31.8.2021)

ONGELMA

Valvontatoiminta ei aina ole riittävän reaaliaikaista

Lainsäädännön tuntemuksen taso erilainen viranomaisten välillä

RATKAISU

Käynnistettävä toimenpiteet reaaliaikaisuuden saavuttamiseksi

Aihepiirin parissa toimiville viranomaisille tulee suunnitella ja toteuttaa osaamista syventävää koulutusta. Koulutuksen sisältöjen tulisi kattaa eri viranomaisten toimivallan rajojen ja mahdollisuuksien selkeyttämistä sekä lainsäädännön tuntemuksen lisäämistä moniviranomaisyhteistyössä

Selvitys tietojenvaihdon ja analyysitoiminnan katvealueista työperäisen maahanmuuton valvonnan moniviranomaisyhteistyössä (1.1.2021-31.8.2021)

ONGELMA

Viranomaisilla ei ole yhteiskäytössä rekisteri- ja tietovarantoa, johon voitaisiin koota erilaista ihmiskauppaan liittyvää tietoa

Tiedon jakaminen ongelmallista sekä yksittäisen tiedon, että niin sanotun massatiedon osalta

RATKAISU

UMA-järjestelmää ehdotettiin tällaiseksi alustaksi

Tiedon jakamiselle olisi oltava viranomaisyhteistyö-verkosto tai -rakenne

Tietojenvaihtoa analysoitiin lisää Virvotieto-hankkeessa

Moniviranomaistoiminnan suunnitelmallista johtamista tukevat toimintamallit -hanke

1.1.2021-30.6.2022

ONGELMA

Suunnitelmallisen moniviranomaistoiminnan ja siihen liittyvän yhteisen kohdevalintamenettelyn toteuttamiseen työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjunnassa ei ollut selkeää mallia

RATKAISU

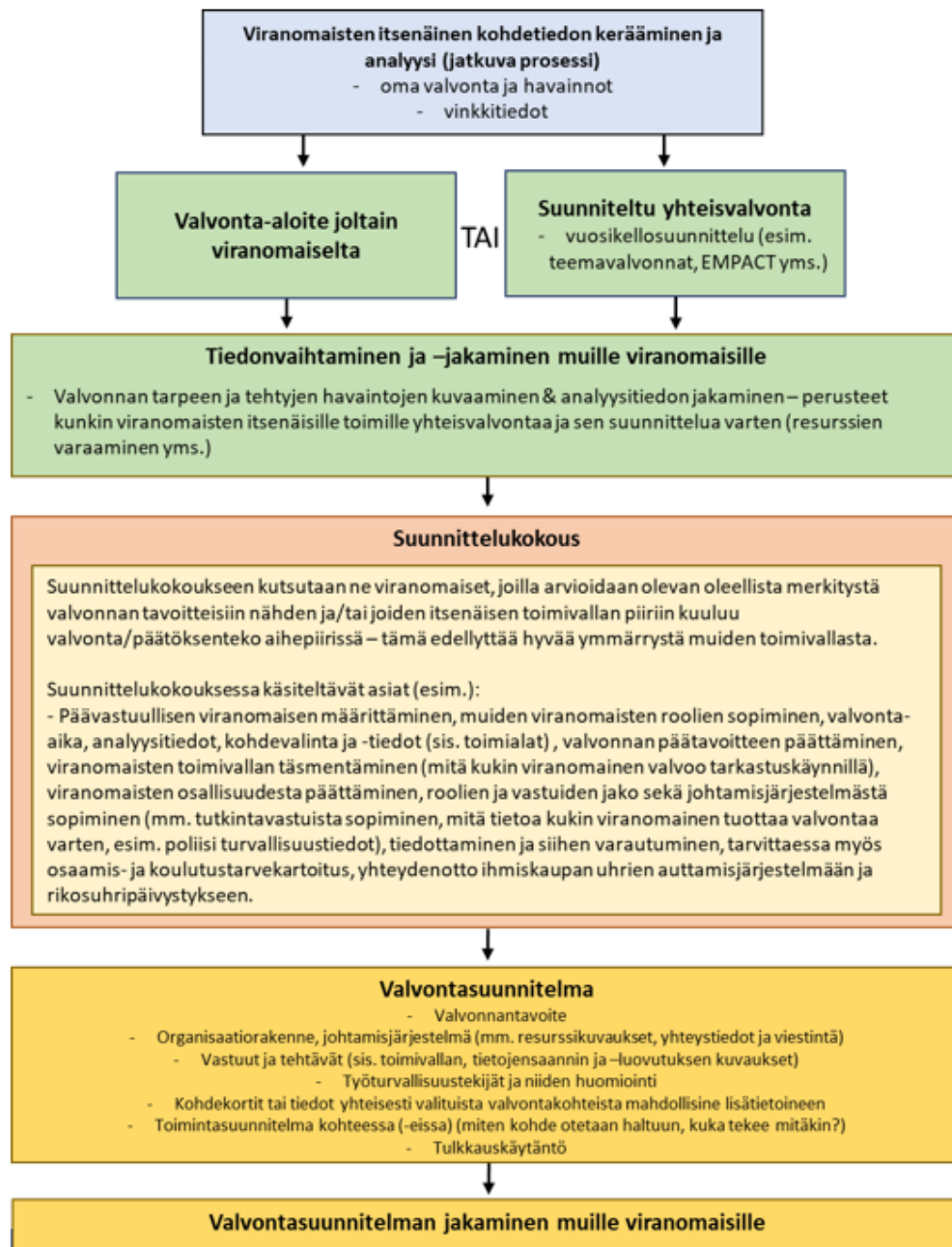
Luotiin moniviranomaistoiminnan suunnitelmallista johtamista tukeva **valtakunnallinen malli** työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjuntaan, riskiperusteisen ja kohdennetun valvonnan tarpeisiin

Moniviranomaistoiminnan suunnitelmallista johtamista tukevat toimintamallit -hanke

1.1.2021-30.6.2022

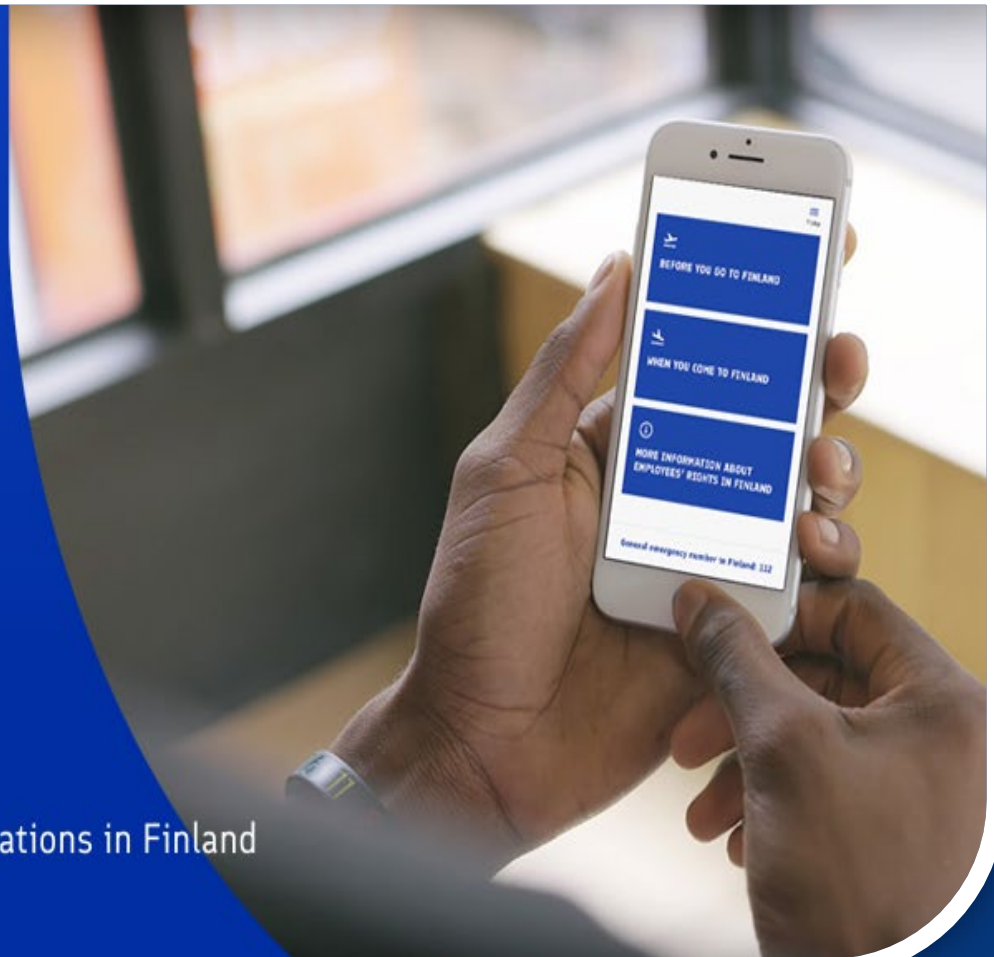
- Yhteistoimintamalli soveltuu kaikille toimialoille, huomioi myös Suomen alueelliset erot ja olemassa olevat tarpeet
- Toimintamalli, eli **prosessikuvaus** riskiperusteisen ja kohdennetun valvonnan tarpeisiin, sisältää 3 ajallisesti toisiaan seuraavaa vaihetta:
 1. Suunnittelu
 2. Toteutus
 3. Palaute ja jälkitoimet

Esimerkki prosessi- kuvauksesta: Suunnittelu - vaihe

WORK HELP FINLAND

Find out about working rights and obligations in Finland

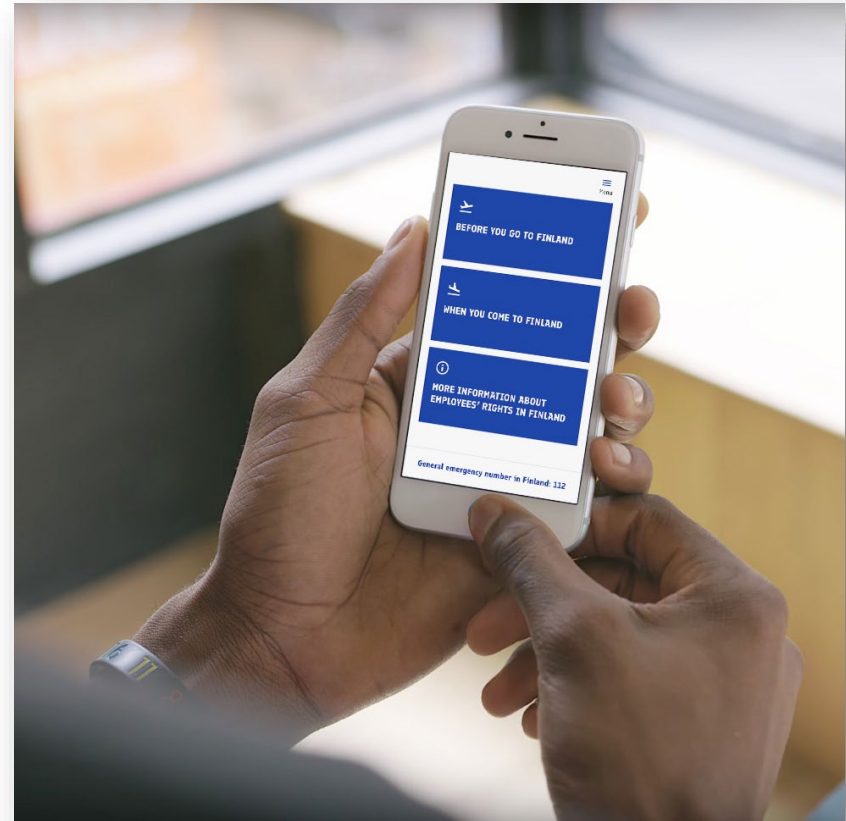

Mobiiliapplikaatio WorkHelpFinland

ONGELMA: Työntekijät eivät saa riittävästi tietoa oikeuksista ja velvollisuuksista liittyen työntekoon Suomessa

RATKAISU

- Kehitettiin ennalta estävään toimintaan mobiiliapplikaatio, yksisuuntainen viestintäkanava viranomaisilta työntekijälle
- Sisältö
 - TEM: Työskentely Suomessa - verkkosivujen teksti sekä Verohallinnon ja Ulosoton informaatiot
 - Auttavien tahojen yhteystiedot
- Kieliversioita 25 + Suomi

Ihmiskaupparikosten esitutkinnan mallintaminen 1.10.2022-31.12.2023

- Hankkeessa tuotetaan malli ihmiskaupparikosten esitutkintaan poliisin operatiiviseen ja taktiseen käyttöön moniviranomaisyhteistyön osana
- Ihmiskaupan tausta-ajatuksena on kaikissa muodoissaan taloudellisen hyödyn tavoittelu, joten mallintaminen toteutetaan koskemaan kaikkia ihmiskaupan osa-alueita
- Mallissa huomioidaan
 - 1) työperäinen hyväksikäyttö
 - 2) seksuaalinen hyväksikäyttö ihmiskaupan muotona
 - 3) lapset hyväksikäytön erityisenä kohderyhmänä
- Esitutkinnan mallintamista taustoitetaan tutkimustiedolla, toimintamalleja kartoitetaan myös kansainvälisesti

Jatkoaskeleita

- WorkHelpFinland sovelluksen tietoisuuden lisäämiseksi ollaan parhaillaan valmistelemassa mainoskampanjaa, toteutus yhteistyössä keskeisten viranomaisten kanssa
- Edellä mainittujen hankkeiden tulokset jalkautetaan käytäntöön ensi syksynä Poliisiammattikorkeakoulussa järjestettävässä koulutuksessa
- Yksin mikään viranomainen ei pysty toimintaa kehittämään, kaikkia tarvitaan mukaan!
- Tutkijoiden ja käytännön toimijoiden tiivis yhteistyö olennaista

Kiitos!

Poliisiammattikorkeakoulu

terhi.kankaanranta@poliisi.fi

Lähde: Pixabay.com